

δεσμά

δεσμά, τα, ουσ. [πλ. του ουσ. δεσμός], τα δεσμά. **1α.** (στη γλώσσα της αργκό) η φυλακή: «είναι πέντε χρόνια στα δεσμά». **β.** η δικαστική ποινή, η ποινή φυλάκισης: «του 'ριξαν πέντε χρόνια δεσμά || αν τον πιάσουν, πάει ισόβια δεσμά». **2.** ο γάμος, η παντρεία: «εγώ δεν ανέχομαι δεσμά πάνω απ' το κεφάλι μου».

- *δένομαι με τα δεσμά του γάμου*, (και για τα δυο φύλα), βλ. λ. [γάμος](#).

- *ενώνομαι με τα δεσμά του γάμου*, (και για τα δυο φύλα), βλ. λ. [γάμος](#).

- *μπαίνω στα δεσμά* (*ενν.* του γάμου), (ιδίως για άντρα) παντρεύομαι: «εγώ δεν μπαίνω στα δεσμά, γιατί δε θέλω να 'χω κουμανταδόρο πάνω απ' το κεφάλι μου». Συνών. *σπάω τις αλυσίδες*.

- *σπάω τα δεσμά* (*ενν.* του γάμου), (ιδίως για άντρα) παίρνω διαζύγιο, χωρίζω: «η γυναίκα του ήταν πολύ γκρινιάρη, γι' αυτό έσπασε τα δεσμά κι ησύχασε το κεφαλάκι του». βλ. και φρ. *σπάω τα δεσμά μου*.

- *σπάω τα δεσμά ή σπάω τα δεσμά μου*, αποκτώ βίαια την ελευθερία μου, επαναστατώ: «οι Έλληνες το 1821 πήραν τ' άρματα κι έσπασαν τα δεσμά τους». (Λαϊκό τραγούδι: *Ε.Α.Μ. ελεύθερο πουλί έσπασες τα δεσμά σου έχυσαν αίμα άφθονο τα ηρωικά παιδιά σου*). Συνών. *σπάω τα σίδερα / σπάω τις αλυσίδες*.

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας